

Naturkul – Degeberga backar

Isbergens tid

Där du står nu fanns det en stor, kall sjö med isberg. Det var för 15 000 år sedan och det var den mäktiga inlandsisen från senaste istiden som smälte, sakta, sakta...

Degeberga backar ...

... blev till under denna isiga tid. Dalarna mellan kullarna är som avtryck av de stora isberg som låg i sjön. Sten, sand och lera smälte loss från den stora glaciärisen och stora, sandiga backar byggdes upp runt de mindre isbergen. När isbergen smälte så formades dalarna, dödisgroparna.

Du behöver...

... **inte åka** till Ungern eller Ryssland för att se äkta sandstäpp – det finns här, i Degeberga backar! Den unika blandningen av kalk, sand, värmande sol och betande kor och kaniner blir en sandstäpp. Det trivs många ovanliga växter och djur i det korta, solvarma gräset.

Kalk i marken – "surt" som mjölk

Vattnet i våra marker är ofta ganska surt, ungefär som apelsinjuice. Finns det mycket kalk i marken är det inte lika surt, ungefär som mjölk. Precis som människor har växter olika smak, en del föredrar apelsinjuice och andra mjölk. Sandnejlikan är exempel på en växt som tycker om kalk och därför trivs den bra här på sandställen i Degeberga backar.

Kaninerna hjälper till att krasa upp den kalkhaltiga sanden så att växterna kan växa i den.

Sandnejlikan älskar sandställen – torr, solig och kalkrik mark.

Sandödlan i sin gröna vårdräkt

Sandödlan är störst av våra svenska ödlor – 22 cm från nos till svanspets – och den kan bli 19 år gammal.

Den svartfläckiga blåvingen lägger sina ägg på baktimjan. Fjärilens larv får bo hos myrorna i utbyte mot god sockerlösning från larven.

Stenskvättan trivs på de steniga betesmarkerna. Boet gömmer den gärna i en stengärdsgård.

Myror och fjärilar...

... **samarbetar** gärna. Blåvingefjärilens larv sprutar ut något sött och gott åt myrorna. Som tack för godsakerna skyddar myrorna larven. Ibland får den till och med stanna i myrornas bo tills den är färdig fjärl.

Sandödlan...

... **trivs** i Degeberga backar. Här, i den solvarma sanden, kan den ha sitt bo och gräva ner sina ägg. På ödlans meny står fjärilslarver, spindlar, gräshoppor och skalbaggar. Självfår den se upp för olika fåglar, grävlingar och katter. Om något rovdjur lyckas få tag i svansen kan ödlan låta svansen gå av för att själv komma undan. Sedan växer svansen växer ut igen.

Naturkul

Varför "Naturkul"? I kontakter med naturen upptäcker barnet egna möjligheter och färdigheter och lär sig sambanden som styr livet, natur och teknik. Barn behöver få utlopp för sin upptäckarglädje i en motiverande miljö, fylld av stimulans. Vuxna är viktiga som stöd och uppmuntran till att våga vara nyfiken.

Läs mer på www.kristianstad.se

TIPS: Besök någon av skyltarna "Naturkul i stan" i Kristianstad. Karta finns på Naturum. En skylt förflyttar dig till dinosauriernas tid. Leta egna fossil, förstenade rester av djur som levde för flera miljoner år sedan.

Hej alla barn!

Jag har några frågor jag undrar över. Kan du hjälpa mig?

- Leta upp en sandnejlika när den blommar på sommaren, böj dig ner och lukta på den. Vad luktar den? Vem vill den locka med sin doft?
- Sandnejlikan och flera andra blommor som växer i Degeberga backar är fridlysta. Vad betyder det? Varför är de fridlysta?
- Inlandsisen flyttade hit stenblocken till Degeberga backar och här landade de för 15 000 år sedan när isen smälte? Hur många stenblock kan du räkna om du springer runt och letar i 10 minuter?